

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 03.07.2020 № КПУМ/12 -20)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"НАДХОДЖЕННЯ МОЛОКА НА ПЕРЕРОБНІ ПІДПРИЄМСТВА"
2.03.07.11**

електронна пошта: Y.Bugutskiy@ukrstat.ua
телефон: (044) 287-23-22
керівник державного
статистичного спостереження: Бугуцький Ю. О.

м. Київ – 2020

Зміст

	Стор.
1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність.....	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність і пунктуальність.....	6
2.4. Доступність і зрозумілість	7
2.5. Послідовність і зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	9
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	10
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	10
3. Заключна частина.....	11

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Надходження молока на переробні підприємства" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження щодо надходження молока на переробні підприємства, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені у звіті компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної інформації, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17 серпня 2018 року № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Надходження молока на переробні підприємства" (далі – ДСС, спостереження) є формування інформації про надходження сирого молока на переробні підприємства для інформаційного забезпечення складання продовольчих балансів, аналізу ринку молока.

ДСС започатковано у 2006 році. У сучасному вигляді спостереження існує, починаючи з квітня 2016 року, коли було започатковано збір інформації щодо якості молока коров'ячого сирого, купленого переробними підприємствами у населення та щодо масової частки білка у молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами, а також виключено неактуальні показники щодо сум нарахованих і перерахованих дотацій переробним підприємствам.

Також у ДСС враховані рекомендації щодо статистичних обстежень молока та молочних продуктів, визначені директивою Ради ЄС № 96/16/ЄС від 19 березня 1996 року (зі змінами) (Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31996L0016&from=EN>), та потреби користувачів щодо інформації про якість купленого переробними підприємствами молока.

Спостереження, відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.07 "Сільське, лісове та рибне господарство".

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закон України "Про державну статистику" та щорічний план ДСС, затверджений розпорядженнями Кабінету Міністрів України.

Перелік показників та методи проведення ДСС визначені Методологічними положеннями з організації державного статистичного спостереження щодо надходження молока на переробні підприємства (далі – Методологічні положення), затвердженими наказом Держстату від 14 травня 2019 року № 157 і

розміщеними на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна діяльність"/"Сільське, лісове та рибне господарство".

Джерелом інформації ДСС є дані за формою № 13-заг (квартальна) "Звіт про надходження молока сирого на переробні підприємства" (далі – форма № 13-заг (квартальна)), яка розміщена на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Для респондентів"/"Альбом форм державних статистичних спостережень"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Сільське, лісове та рибне господарство".

Основні статистичні продукти, в яких оприлюднюються дані ДСС, розміщуються на офіційному вебсайті Держстату:

статистична інформація "Надходження молока на переробні підприємства" – у розділах "Статистична інформація"/"Сільське, лісове та рибне господарство"/ та "Статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Сільське, лісове та рибне господарство".

Інформація за результатами ДСС також поширюється територіальними органами Держстату та надається за запитами користувачів у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

ДСС було запроваджено для задоволення потреб користувачів статистичної інформації – органів державної влади (передусім, у сфері сільського господарства), суб'єктів ринку молока, асоціацій, громадських організацій, аналітичних агентств, науковців і дослідників, міжнародних організацій. Користувачі інформації використовують результати ДСС для здійснення аналізу ринку молока, складання балансів молока та молочних продуктів і прийняття на їхній основі управлінських рішень.

Показниками ДСС є:

- маса молока сирого, купленого переробними підприємствами;
- маса молока сирого, купленого переробними підприємствами у населення;
- маса молока сирого, купленого переробними підприємствами у підприємств;
- маса молока сирого, що надійшло на перероблення переробним підприємствам на давальницьких засадах;
- маса молока сирого, що надійшло на перероблення переробним підприємствам, власно виробленого;

загальна маса молока сирого, що надійшло переробним підприємствам;
середня ціна молока сирого, купленого переробними підприємствами;
середня ціна молока сирого, купленого переробними підприємствами у населення;
середня ціна молока сирого, купленого переробними підприємствами у підприємств;
масова частка жиру в молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами у підприємств;
масова частка жиру в молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами у населення;
масова частка білка у молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами у підприємств;
масова частка білка у молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами у населення;
маса молока коров'ячого сирого, купленого переробними підприємствами у підприємств;
маса молока коров'ячого сирого, купленого переробними підприємствами у населення;
кількість обладнаних пунктів для приймання молока сирого у населення;
частка молока коров'ячого сирого за гатунками якості, у загальній масі молока коров'ячого сирого, купленого переробними підприємствами у підприємств;
частка молока коров'ячого сирого за гатунками якості, у загальній масі молока коров'ячого сирого, купленого переробними підприємствами у населення.
Також у рамках ДСС формується показник щодо темпів зростання (зниження) обсягів та середньої ціни молока сирого, купленого переробними підприємствами.
Одиницею ДСС є місцева одиниця за видом економічної діяльності.
ДСС охоплює підприємства, які здійснюють перероблення сирого молока.
Респондентами ДСС є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.
Спостереження проводиться з квартальною періодичністю.
При проведенні ДСС використовуються Класифікація інституційних секторів економіки України (КІСЕ), Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікація організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ), Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ).
Формування результатів ДСС здійснюється по Україні та за регіонами, за гатунками якості молока коров'ячого сирого.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунків до дійсних значень.

Спостереження проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів, які залучаються до проведення ДСС.

Сукупність одиниць, які залучаються до проведення ДСС, та перелік респондентів ДСС щорічно формуються на державному рівні.

Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині статистичного реєстру підприємств) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року Т та відповідають таким критеріям:

тип статистичної одиниці: місцева одиниця за видом економічної діяльності;

інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ підприємства, частиною якого є місцева одиниця за видом економічної діяльності: S.11 "Нефінансові корпорації";

організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ підприємства, частиною якого є місцева одиниця за видом економічної діяльності: коди 110-140, 150, 160, 185, 193, 230-250, 310, 330-350, 510-590, а також 610;

види економічної діяльності згідно з КВЕД: клас 10.51 секції С.

Зважаючи на те, що за ступенем охоплення одиниць ДСС є суцільним, для забезпечення точності даних, зокрема, застосовується аналіз невідповідей респондентів. Рівень надання відповідей респондентами становить близько 97%. Основна причина невідповідей респондентів – призупинення діяльності, й стосується вона, головним чином, тих із них, частка яких в обсягах надходження молока на переробні підприємства є незначною, що не впливає на якість даних спостереження, і відповідно метод компенсації відсутніх даних не застосовується.

Про достатньо високу точність даних ДСС свідчить те, що щорічні обсяги надходження молока на переробні підприємства складають близько 94% обсягів виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах, і це співвідношення є сталим.

При контролі результатів ДСС здійснюється аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3-5 років); аналіз даних у просторі (по регіонах; по містах обласного значення та районах); застосовуються методи аналізу агрегатів та розподілу даних (виявлення й аналіз сумнівних агрегатів і виявлення одиниць, показники яких значно відрізняються від розподілу основної частини даних, наприклад, відношення середньої ціни молока сирого, купленого переробними підприємствами у регіоні, до середнього рівня цього показника по країні).

При проведенні спостереження сезонні коригування не здійснюються.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описує статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікації.

Терміни оприлюднення статистичної інформації за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який щорічно затверджується Кабінетом Міністрів України.

За час існування ДСС всі встановлені терміни оприлюднення даних чітко витримувалися.

Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату розміщено Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення інформації за результатами спостереження здійснюється у такі терміни:

	Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
Форма № 13-заг (квартальна)	до 4-го числа місяця, наступного після звітного періоду	до 12-го числа місяця, наступного після звітного періоду	до 20-го числа місяця, наступного після звітного періоду	на 20-й день місяця, наступного після звітного періоду (за IV квартал – на 39-й день)

Запити користувачів щодо надання інформації задовольняються у терміни, передбачені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Основні характеристики ДСС зазначені в метаописах, які розміщуються на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Діяльність"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень".

Результати ДСС розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному вебсайті Державної служби статистики України у вигляді офіційної

статистичної інформації та надаються користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів ДСС, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601

телефон: (044) 287–23–22

адреса електронної пошти: *L.Ovcharenko@ukrstat.gov.ua*, *office@ukrstat.gov.ua*.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: (044) 287–06–72, факс 235–37–39;

електронна пошта: *el.zapyt@ukrstat.gov.ua*.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, що забезпечує зіставну динаміку показників щодо надходження молока на переробні підприємства за значний період часу.

Спостереження здійснюється на основі єдиного для всіх регіонів країни переліку гатунків молока коров'ячого сирого, що дає можливість проводити порівняльний аналіз на державному та регіональному рівнях.

Динаміка основних статистичних показників щодо надходження молока на переробні підприємства спостерігається з 2006 року, а показників щодо якості молока коров'ячого сирого, купленого переробними підприємствами у населення та щодо масової частки білка у молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами, з 2016 року.

Показники ДСС щодо обсягів і середньої ціни молока, купленого переробними підприємствами, є частково співставними з показниками щодо обсягів виробництва молока сільськогосподарськими підприємствами та середньої ціни молока, проданого сільськогосподарськими підприємствами.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи та організації), науковці та дослідники, засоби масової інформації, громадські організації, міжнародні організації, громадяни.

Задоволення потреб користувачів статистичної інформації оцінюється також за змістом та кількістю запитів і пропозицій.

У березні 2020 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення рівня задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації щодо надходження продукції тваринництва на переробні підприємства, яка наводиться в статистичній інформації "Надходження молока на переробні підприємства", аналогічних статистичних продуктах територіальних органів Держстату, а також оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Основні висновки за результатами анкетного опитування:

39% опитаних зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є основною або важливою складовою їхньої діяльності;

88% користувачів отримують необхідну інформацію з тематики опитування електронними засобами (електронна пошта, Інтернет), 30% – шляхом відповідей на запити;

18% опитаних використовують статистичну інформацію з тематики опитування постійно, 67% – періодично;

73% опитаних використовують інформацію з тематики опитування для підготовки аналітичних матеріалів, 38% – для аналізу та прогнозування соціально-економічного розвитку країни/регіону, 15% – для моніторингу виконання загальнодержавних і регіональних програм розвитку, 11% – для розроблення концепцій, програм, законодавчих і нормативно-правових актів, інших документів;

91% опитаних у своїй діяльності використовували статистичні продукти з питань надходження сільськогосподарських тварин на переробні підприємства. При цьому найчастіше використовували показники "середня ціна молока сирого, купленого переробними підприємствами" (97% опитаних) та "маса молока сирого, купленого переробними підприємствами" (86%);

79% опитаних зазначили, що всю необхідну інформацію з тематики опитування отримують у Держстаті/ТОД;

від 75% до 81% користувачів дали оцінку "Відмінно" та "Добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників із тематики опитування. При цьому найбільш важливими критеріями якості статистичної інформації користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Своєчасність та Пунктуальність", на третьому – "Доступність та Зрозумілість/Ясність", на четвертому – "Відповідність/Релевантність".

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування". У цьому ж розділі користувачі мають змогу ознайомитися з заходами, які здійснюються на підставі отриманих результатів анкетного опитування для поліпшення якості статистичної інформації.

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів згідно з Методикою вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженою наказом Держстату від 14 травня 2013 року № 149.

Індекс задоволеності респондентів за формою № 13-заг (квартальна) становив 94% (при середньому показнику по державних статистичних спостереженнях 87%).

За результатами анкетного опитування середні витрати часу на заповнення форми № 13-заг (квартальна) становили 1 год 34 хв та більшості з числа опитаних респондентів (87%) було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму.

Для спрощення процедури подання респондентами форми ДСС № 13-заг (квартальна) з 2010 року передбачено подання електронного звіту. Відсоток звітування в електронному вигляді за цією формою в середньому за 2019 рік становив 86,5%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення статистичної конфіденційності статистичної інформації ДСС здійснювалось відповідно до законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації", Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики та міжнародних стандартів.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього ДСС статистична інформація використовується виключно для статистичних цілей та надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного статистичного показника.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилами порогового значення та домінанти, встановленими Методологічними положеннями.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

Протягом 2016 – 2020 років з ДСС змін не відбувалося.

З метою покращення задоволення потреб користувачів статистичною інформацією статистична інформація "Надходження молока на переробні підприємства" буде доповнена розрахунковими показниками якості молока коров'ячого сирого, купленого переробними підприємствами загалом у підприємств і населення.

У подальшому планується зміна респондента спостереження на юридичну особу та переведення ДСС в Інтегровану систему статистичної інформації (ІССІ), керовану метаданими, що забезпечить автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.

